

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Alevi toplumuna yönelik nefret söylemleri, ayrımcı politikalar ve bunların sistematik hale gelmesi ile cezasızlık politikalarının yol açtığı ağır sonuçların tüm boyutlarıyla araştırılması, bu bağlamda gerekli yasal, idari ve toplumsal tedbirlerin geliştirilmesi amacıyla Anayasanın 98. ve Meclis İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırma sürecinin başlatılması gereğini arz ve teklif ederim. 23.09.2025

Celal FIRAT
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye’de farklı inanç ve kimliklere yönelik ayrımcı söylemler ve nefret suçları uzun yıllardır toplumsal barışı zedelemekte, yurttaşların eşitlik ve adalet duygusunu sarsmaktadır. Bu çerçevede en çok hedef alınan topluluklardan biri de Alevi toplumdur.

Alevilere yönelik nefret söylemleri, sosyal medyada, basın yayın organlarında, siyasal söylemlerde ve kimi zaman da kamusal görev ifalarında açıkça görülmektedir. Bunun son örneği; El Cezire’nin ve TRT’nin İstanbul’da çalışanı olduğu iddia edilen Amel Zaamta’nın Alevilere yönelik iftira ve hakaretleri, Alevi toplumunu hedef alan, ötekileştiren ve nefret suçunu meşrulaştıran kirli dili, toplumsal barışı zedelemekte ve ayrımcılığı körüklemektedir. Bu tür nefret söylemlerinin ifade özgürlüğü adı altında cezasız bırakılmasını kabul etmek mümkün değildir. Bu tür söylemler yalnızca bireysel hakaret düzeyinde kalmamakta; toplu şekilde, bir inanç grubunu hedef alan, aşağılayan, ötekileştiren ve kimi durumlarda şiddete davet eden nitelik taşımaktadır.

Ne yazık ki bu tür nefret söylemleri ve nefret suçları, çoğu zaman etkili bir soruşturma yürütülmeksizin cezasız bırakılmakta, failler yargı önünde hesap vermemekte ya da sembolik cezalarla adeta ödüllendirilmektedir. Bu durum, Alevi toplumunda ciddi bir güvensizlik, dışlanmışlık ve derin yaralar oluşturmaktadır.

Alevi inancına mensup yurttaşlar, kamu hizmetlerine erişimden siyasal temsiliyete, eğitimden inanç özgürlüğüne kadar pek çok alanda ayrımcı politikaların sonuçlarıyla karşı karşıya kalmaktadır. Bu durum, Anayasa’da güvence altına alınan eşit yurttaşlık ilkesine açıkça aykırıdır.

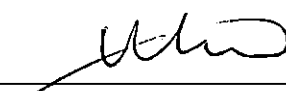
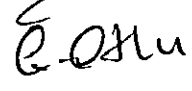
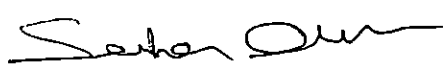
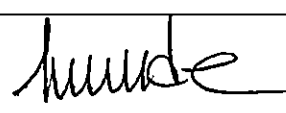
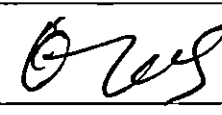
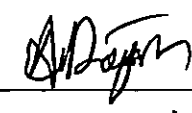
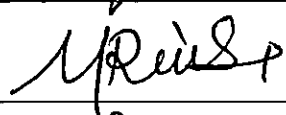
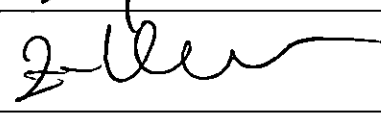
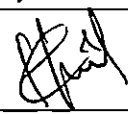
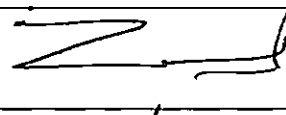
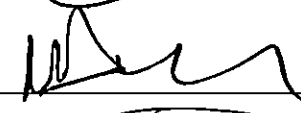
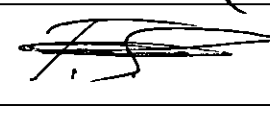
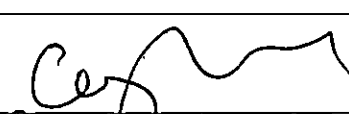
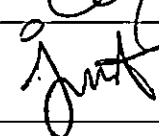
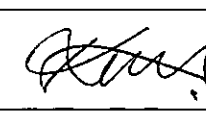
Toplumsal barışın, adaletin ve eşit yurttaşlığın güçlenmesi için Alevilere yönelik nefret söylemlerinin ve ayrımcı politikaların nedenleri, boyutları ve sonuçlarının tüm yönleriyle araştırılması; bu alanda uluslararası hukuk, insan hakları sözleşmeleri ve evrensel demokratik ilkeler ışığında çözüm yollarının geliştirilmesi zaruridir.

Bu kapsamda kurulacak Meclis Araştırma Komisyonu'nun;

- Alevilere yönelik nefret söylemlerini ve nefret suçlarını,
- Bu söylemlerin yaygınlık ve sistematik hale gelme boyutlarını,
- Cezasızlık politikasının bu suçları nasıl teşvik ettiğini,
- Kamu kurumlarının, siyasi aktörlerin, medya organlarının rolünü,
- Alevi toplumunun taleplerini, ihtiyaçlarını ve çözüm önerilerinin,

Ayrıntılı olarak incelemesi, Türkiye'nin eşitlikçi ve demokratik bir hukuk devleti olma yolunda atılacak adımların belirlenmesine katkı sunacaktır.

Yukarıda belirtilen nedenlerle, Alevilere yönelik nefret söylemleri ve ayrımcı politikaların tüm yönleriyle incelenmesi, cezasızlığın önlenmesi ve gerekli önlemlerin alınması amacıyla araştırma komisyonunun kurulmasını çok önemli ve gerekli görmekteyim.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
4	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
5	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
6	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
7	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	
8	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
9	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
10	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
11	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
12	YILMAZ HUN	İĞDIR	
13	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
14	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
15	NEJLA DEMİR	AĞRI	
16	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
17	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
18	İBRAHİM AKIN	İZMİR	
19	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
20	MAHMUT DİNDAR	VAN	